

ΔΟΜΗ

1^η: 185–197: Η ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΤΗΣ

2^η: 198–206: Ο ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΠΙΣΤΕΥΕΙ ΟΤΙ Ο ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΠΟΙΟΣ ΘΕΟΣ.

3^η: 207–224: Ο ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΑΛΛΑ Ο ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΔΥΣΠΙΣΤΕΙ.

4^η: 225–235: Ο ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ ΤΟ ΡΟΛΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

5^η: 239–245: ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ

6^η: 246–261: Ο ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΡΩΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ ΤΟΥ

7^η: 298–336: ΟΙ ΕΝΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΗΛΕΜΑΧΟ

ΕΙΡΩΝΕΙΑ: Τεχνική της ειρωνείας: (σελ.119 βιβλίου) Το βασικό γνώρισμα κάθε ειρωνείας είναι η αντίθεση ανάμεσα σε κάτι πραγματικό και σε κάτι φαινομενικό. Δηλαδή, ο είρων παρουσιάζει κάτι φαινομενικό και υποκρίνεται ότι αγνοεί μια πραγματικότητα, ενώ το θύμα εξαπατάται από ένα φαινόμενο και αγνοεί μια πραγματικότητα. Εδώ, ο Τηλέμαχος δεν ξέρει την αλήθεια ενώ το ακροατήριο την ξέρει. Η ειρωνεία προκαλεί συναισθήματα συμπάθειας. Είναι χαρακτηριστική στους στίχους 52–53: *«Κάθισε, ξένε μου· θα βρούμε εμείς αλλού τη θέση μας σ’ αυτή τη στάνη· δική μας είναι[...].»*

1) Στίχος 203: Ο Τηλέμαχος πιστεύει πως ο Οδυσσεύς είναι ένας θεός.

2) Στίχοι 214–336: Ο Τηλέμαχος αρνείται να πιστέψει ότι έχει τον πατέρα του ολοζώντανο μπροστά του.

ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟ ΜΗΧΑΝΗΣ ΘΕΟΥ= απροσδόκητη λύση:

- Όταν ο Εύμαιος φεύγει για το παλάτι, η Αθηνά φανερώνεται στον Οδυσσέα, τον μεταμορφώνει σε νέο άντρα και τον προτρέπει να αποκαλυφθεί στον Τηλέμαχο.

- Δίνει τρεις εντολές στον Οδυσσέα: να αποκαλυφθεί στο γιό του, να οργανώσει το φόνο των μνηστήρων και να μεταβεί στην πόλη. Στη συνέχεια αίρει τη μεταμόρφωσή του με μαγικό τρόπο ενώ προοικονομεί την παρουσία της στη μάχη. Η προσμονή της θεάς να μπει στη μάχη είναι στοιχείο ανθρωπομορφισμού.

Αποστολή Εύμαιου στην πόλη: Γίνεται για δύο λόγους: α) για να υπογραμμίσει το φόβο του Τηλέμαχου για τη ζωή του και να δικαιολογήσει την παραμονή του στο καλύβι, β) για να αφήσει μόνους γιο και πατέρα για την αναγνώριση ,αφού ο ποιητής δε θέλει ακόμα ο Εύμαιος να μάθει (σκηνική οικονομία).

Το μοτίβο του αναγνωρισμού: Ο αναγνωρισμός στην Οδύσσεια πραγματοποιείται με μια ορισμένη διαδικασία. Δηλαδή είναι κι αυτός θεματικός τύπος, όπως και η φιλοξενία.

Κατά τη διαδικασία του αναγνωρισμού:

α) Προϋποτίθεται η πολύχρονη απουσία του αναγνωριζόμενου από τον αναγνωριστή.

β) Αποκρύπτεται η ταυτότητα του αναγνωριζόμενου με μεταμόρφωση ή παραμόρφωση ή με μια ψεύτικη ιστορία.

γ) Απομονώνονται τα δύο πρόσωπα που μετέχουν στον αναγνωρισμό

δ) Ακολουθεί η αποκάλυψη (αποκατάσταση του προσώπου με άρση της μεταμόρφωσης-παραμόρφωσης και ομολογία της ταυτότητάς του)

ΑΡΣΗ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ:

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ...

ε) Μεσολαβεί η δοκιμασία: ο αναγνωριστής εκφράζει τη δυσπιστία του και ζητά αποδεικτικά στοιχεία και μετά ακολουθούν οι διαβεβαιώσεις ή τα αποδεικτικά στοιχεία του αναγνωριζόμενου.

ΔΥΣΠΙΣΤΙΑ.

ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....

στ) ακολουθεί η αναγνώριση και η έκφραση συναισθημάτων...

στίχ. 241–245: Η παρομοίωση θεωρείται ατυχής από μερικούς μελετητές αφού συσχετίζει το κλάμα της χαράς με το θρήνο της απελπισίας. Άλλοι όμως λένε ότι θέλει να υποβάλει το μοτίβο της στέρησης. Ο Τηλέμαχος θυμάται περισσότερο τη στέρηση από το μακροχρόνιο χωρισμό. Τώρα που ο χωρισμός τελείωσε, αποκαλύπτεται αβάσταχτος, παράλογος και τρομερός – γι' αυτό κλαίει ή και γι' αυτό.

Κατά τη διαδικασία του αναγνωρισμού, ο Τηλέμαχος έζησε μια κλίμακα συναισθημάτων που παρουσιάζει καμπύλη:

Κατάπληξη και δέος – δυσπιστία και αμφιβολία – πειθώ – σπαραχτική συγκίνηση.

Τη γρήγορη αυτή εξέλιξη της κλίμακας δικαιολογεί ο αιφνιδιασμός στην αρχή και η αναφορά στο θαύμα έπειτα, που λειτουργεί καταλυτικά.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΟΙ

-ΟΔΥΣΣΕΑ-ΙΘΑΚΗΣ: ν ραψωδία -ΟΔΥΣΣΕΑ -ΤΗΛΕΜΑΧΟΥ: π ραψωδία-ΟΔΥΣΣΕΑ -
ΑΡΓΟΥ : ρ ραψωδία

-ΟΔΥΣΣΕΑ- ΕΥΡΥΚΛΕΙΑ: τ ραψωδία- ΟΔΥΣΣΕΑ - ΕΥΜΑΙΟΥ,ΦΙΛΟΙΤΙΟΥ : φ ραψωδία-
ΟΔΥΣΣΕΑ- ΠΗΝΕΛΟΠΗ :ψ ραψωδία-ΟΔΥΣΣΕΑ- ΛΑΕΡΤΗ : ω ραψωδία

ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΟΥΣ ΤΟ ΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΟ ΕΙΝΑΙ Ο ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ
ΑΥΤΟΣ ΠΟΥ ΞΕΡΕΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ. ΜΙΑ ΜΟΝΟ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
(ΑΡΓΟΣ)

ΣΧΕΔΙΟ ΟΔΥΣΣΕΑ:

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

ΝΑ ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΤΕ: ΕΙΚΟΝΕΣ-ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ-ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ